

HORNOÚJEZDSKÝ Z P R A V O D A J

ROČNÍK XVIII.

DUBEN 2016

ČÍSLO 1

ČTVRT STOLETÍ OBNOVENÍ SVĚBYTNOSTI SAMOSPRÁVY OBCE HORNÍ ÚJEZD

Samostatnost a svěbytnost naší obce nebyla vždy samozřejmostí. Starší obyvatelé naší obce ještě pamatují události bouřlivého období Sametové revoluce v roce 1989 a hlavně události, které jí předcházely. Současná mladá generace ale již neví, co vzniklo a udržení demokratického zřízení v našem státě a hlavně v naší obci předcházelo. Vzpomínáme-li dnes, hodnotíme a chceme-li oslavit tuto událost, je to určitým projevem jak vlastnictví, tak i souznělosti s naší rodnou obcí a hlavně se zájmem Vás, našich občanů, o její rozvoj. Byl jsem požádán, abych jako první, porevoluční starosta obce zavzpomínal na tyto události. První den letošního roku tomu bylo skutečně již 25 let. Obec Horní Újezd začala po 15 letech povinného spojení s Dolním Újezdem, Menzelovsky řečeno „vesničkou mou střediskovou“, fungovat jako samostatná obec. Pokud bych měl hodnotit těchto 25 let samostatnosti, musím se ale vrátit daleko před rok 1989 k událostem, které předcházely. Po tvrdém nástupu a upevnění komunistické moci po roce 1968 fungoval Horní Újezd ještě jako samostatná obec. Nutno podotknout, že v uvozovkách samostatná. Vše v obci řídila místní organizace KSČ. Na čem se musela vládnout, to museli místní komunisté v obcích provést. Obce se sice rozvíjely, zejména za svépomoci svých občanů brigádnickými pracemi v akci „Z“, ale vše bylo prezentováno jako úspěch pod vedením KSČ.

Pak přišel rok 1975, rok spojování zemědělských družstev a slučování obcí. Bylo vydáno nařízení, že od 1. ledna 1976 vzniknou tzv. „střediskové obce“, kdy okolní menší obce budou integrovány pod jejich správu. Tak se stalo i s naší obcí. Byl zrušen Místní národní výbor, přešli jsme pod správu MNV Dolní Újezd, na cedulích k označení obce bylo napsáno Dolní Újezd – Horní Újezd. Stejně tak zanikla v obcích i Zemědělská družstva. V rámci kolektivizace vzniklo Jednotné zemědělské družstvo „Obránců míru“ v Dolním Újezdu. Vlivem tohoto centrálního řízení postupně nastal útlum aktivit v obci, devastace nejen obecního majetku, ale i pocitu souznělosti občanů k naší obci. Začal se rozpadat i společenský život. Obecní budovy byly ve špatném stavu. Zatékalo do kulturního domu, v budově školy se rozpadala okna, sakrální památky byly bez naprosté údržby. Největší ranou pro obec pak bylo uzavření místní Základní školy v roce 1985. Stejně tak se stalo i se Základními školami v Desné, Mladočově a v řadě dalších malých obcích. Děti z naší obce i z obcí okolních musely dojíždět do nově zbudované Základní školy ve střediskové obci v Dolním Újezdu. V budově zůstala pouze škola mateřská. V této době rozhodl sjezd KSČ o dalším „rozvoji“ obcí, kdy především nově vzniklé střediskové obce se musí všestranně rozvíjet. Doplatily na to právě ony okolní, integrované obce. Pro příklad uvádím oblast nové výstavby. Výstavba nových rodinných domů byla povolována pouze ve střediskových obcích. V ostatních obcích byla povolována pouze rekonstrukce stávajících objektů, tzv. přestavbou na novou bytovou jednotku. V obci byl sice zřízen Občanský výbor, ale neměl žádnou pravomoc. Mohl jen prosit. Mladí lidé začali odcházet do větších obcí, kde si postavili nové rodinné domy a Horní Újezd se postupně začal vyliďňovat.

Po 17. listopadu 1989 jsme vycítili šanci znovu nabýt samostatnosti a rozhodovat si sami o dalším vývoji obce. Jenže každá tato iniciativa byla tvrdě napadána a bojkotována zastánci minulého režimu. Jako propagatoři nového režimu jsme se tehdy těžko zbavovali strachu o svoji rodinu. Hltali jsme nové informace o postupném přebírání moci. Založilo se Občanské fórum, společně s Josefem Flídrem a později i s Bohumilem Novákem a Jaroslavem Kladivou jsme jezdili na okresní sněmy Občanského fóra a získané informace jsme přenášeli do Občanského výboru obce. Před Vánoce 1989 jsme se tvrdě střetli na shromáždění nově vzniklého Občanského fóra v Dolním Újezdu s představiteli tamního Místního národního výboru, kde jsme poprvé zveřejnili myšlenku o osamostatnění Horního Újezdu. A právě tato skutečnost uspořádala naše rozhodnutí svolat 5. 1. 1990 do kulturního domu schůzi všech občanů Horního Újezdu, kdy se při velké účasti 95% jejich hlasů rozhodlo o osamostatnění obce. Zbývajících 5% odpůrců, byli převážně členové KSČ.

Oficiální žádost o osamostatnění přednesl a předal 30. 5. 1990 tehdejší předseda Občanského výboru, pan Alois Vomočil, na veřejném zasedání Místního národního výboru v Dolním Újezdu. Tato žádost značně překvapila tehdejší přítomné poslance, domnívali se, že nenajdeme odvahu tento krok uskutečnit. Byli tak zaskočení, že k našemu velkému překvapení a radosti žádost schválili. Usnesením tohoto veřejného zasedání a následným schválením Okresním národním výborem ve Svitavách, se stal Horní Újezd opět samostatnou obcí. Po naší obci postupně podali na dalších veřejných zasedáních stejnou žádost i okolní obce Desná a Poříčí.

Po zajištění dostupných potřebných legislativních informací jsme začali připravovat volby do obecního zastupitelstva Obce Horní Újezd. Dotazníkovou akcí, kdy každý občan měl navrhnout 10 vhodných kandidátů, bylo po vyhodnocení vybráno 26 občanů, kteří kandidovali na dvou 13 členných kandidátkách. První kandidátní listinu za ČSL vedl Václav Háp, čp. 119. Dalšími navrženými kandidáty byli Kučerová Marie, čp. 99, Boštík Josef, čp. 13, Vostřel Jan st., čp. 59, Kladiva Jaroslav, čp. 62, Boštík Jan ml., čp. 51, Mach Pavel, čp. 107, Jílek Antonín ml., čp. 166, Boštík Pavel, čp. 46, Vopařil František, čp. 70, Boštík Jan st., čp. 51, Baťová Hana, čp. 100 a Žďára Ladislav, čp. 103.

Druhou kandidátku za OF vedl Josef Flídr, čp. 79. Dalšími navrženými kandidáty byli František Mokrejš, čp. 24, Vomočil Alois, čp. 132, Tobek Josef, čp. 89, Pohorský Jiří, čp. 167, Vomočil Josef, čp. 121, Novák Bohumil, čp. 82, Šinkorová Hana, čp. 18, Chadimová Alena, čp. 3, Severa Václav, čp. 5, Boštíková Jarmila, čp. 10, Vejrych Jiří, čp. 30 a Vimer Jaroslav, čp. 16. V komunálních volbách do obecních zastupitelstev, konaných 24. 11. 1990, získali nejvíce hlasů a byli zvoleni:

Josef Flídr	OF	221	hlasů
František Mokrejš	OF	211	hlasů
Václav Háp	ČSL	200	hlasů
Jan Boštík ml.	ČSL	196	hlasů
Pavel Mach	ČSL	188	hlasů
Jan Boštík st.	ČSL	177	hlasů
Marie Kučerová	ČSL	170	hlasů
Jiří Pohorský	OF	154	hlasů
Jarmila Boštíková	OF	139	hlasů
Jan Vostřel st.	ČSL	135	hlasů
Pavel Boštík	ČSL	126	hlasů
Bohumil Novák	OF	125	hlasů
Josef Vomočil	OF	116	hlasů

Na ustavujícím zasedání, konaném dne 1. 12. 1990 byl do funkce starosty zvolen František Mokrejš. Zástupcem starosty Josef Flídr, předsedou finanční komise Vostřel Jan st., předsedou kontrolní a pořádkové komise Bohumil Novák (součástí této komise byla i oblast ochrany zeleně v obci), jejím řízením byl pověřen Jan Boštík st., předsedkyní sociální a kulturní komise Jarmila Boštíková a předsedou stavební komise Václav Háp.

Zastupitelstvo obce bylo zvoleno, ale nemělo odpovídající prostory pro práci obecního úřadu. Bývalé prostory Obecního úřadu ve staré škole, byly po sloučení s Dolním Újezdem předány místní organizaci SSM a tehdejší Občanský výbor byl nucen se na svá jednání scházet v salonku místního pohostinství. Po dohodě s Jednotou Svitavy jsme přebudovali nevyužívané skladové prostory za obchodem na dvě malé místnosti. Po odkupu celé budovy Jednoty jsme postupně zrekonstruovali další 2 místnosti. Chybělo však kancelářské vybavení nábytkem. K vybavení prvních dvou místností pomohla náhoda. Díky mým dlouholetým fotbalovým kamarádstvím a známostem jsem se dozvěděl o možnosti bezplatně získat vyřazený nábytek z Okresního úřadu ve Svitavách. Stejně tak zajistil další vyřazené kancelářské vybavení pan Josef Flídr z Vertuxu. Další prostory byly vybaveny již nábytkem z kulturního domu a pohostinství. Tak se podařilo i nově vzniklé prostory obecního úřadu základně vybavit.

Největším problémem však bylo, že jsme začínali absolutně bez financí. Přestože z nájemného, dotací a daní našich občanů finance plynuly do kasy

foto Flídr

foto Flídr

Tehdejší označení obce

MNV Dolní Újezd, žádnou poměrnou část nám po našem osamostatnění nepřevedl. Docházelo proto až ke kuriozním situacím, kdy na zaslání žádosti o přidělení IČO jsem si musel obstarat obálku a známku z vlastních zdrojů. O odměnách zastupitelů nemohlo být ani řeči.

První finanční dotaci jsme dostali od Okresního úřadu až v závěru roku 1990, ve výši cca 40 000,- Kč, a to účelově určené na mzdy na rok 1991. I přesto, díky nezištné obětavosti a nadšení zastupitelů, v prvním roce obecní úřad fungoval. Toto nadšení však nestačilo, neměli jsme dostatek zkušeností s legislativou a s řízením obce, neměli jsme k dispozici ani telefon. Přebrali jsme rozestavěnou čerpací stanicí na Vísece, vodojem na Hrančíchách a 3 km vodovodního řadu. V havarijním stavu byly střechy obecních objektů, místní komunikace, lesy a dědičtím bylo i několik černých skládek na katastru obce. Museli jsme znovu zažádat, po identifikaci v pozemkových knihách, o vrácení obecních pozemků od státu. Pod byty v kulturním domě odvodnit sklepy a opravit nefungující kanalizaci. Také bylo pro velké provozní náklady nutné přestěhovat mateřskou školu z budovy nové školy do původní staré školy v zadním traktu, kde doposud byla pouze kuchyň s jídelnou. Po vrácení kůrovcem a vichřicemi zdevastovaných obecních lesů bylo nutné vše vytěžít a znovu osázet. Vše se postupem času podařilo zvládnout i přesto, že jsem v té době pracoval jako neuvolněný starosta. V roce 1993 byla uskutečněna přístavba kaple na Krásňovsi a byly uloženy do země telefonní kabely po celé obci s připojením téměř všech domácností.

Zastupitelstvo obce také v tomto roce rozhodlo z důvodu havarijního stavu střechy nad pohostinstvím provést nejenom její opravu, ale současně provést i nadstavbu kulturního domu pro nové, důstojné prostory obecního úřadu, zasedací místnosti a knihovny. Součástí nadstavby bylo rozšíření sociálního zařízení a nový výčep v KD. Z finančních důvodů k realizaci tohoto projektu došlo až v letech 1999-2000.

Za historicky nejvýznamnější moment považuji získání dekretu o udělení znaku a praporu Obci Horní Újezd. Došlo k němu 14. 2. 2001 na půdě Parlamentu ČR. Dekret jsem převzal, spolu s Václavem Severou, od tehdejšího předsedy poslanecké sněmovny Václava Klause. Za vznik znaku a praporu, který je historicky neopakovatelný, je třeba poděkovat všem, kteří se jakkoliv podíleli na jeho přípravě a podobě, především pak Josefu Flídřovi, čp. 79. Znovuobnovení společenského života v obci nám pomohlo získat v r. 2002 modrou stuhu v soutěži Vesnice roku s finanční odměnou 400 000,- Kč, ze které se podařilo vybudovat nové sociální zařízení v mateřské škole, opravit hasičskou zbrojnici a střechu kaple. V dalších letech se realizace větších akcí oddálila, protože bylo potřeba našetřit dostatečné finanční prostředky na plánovanou plynofikaci obce, ke které došlo v r. 2004. V roce 2005 se započalo s realizací polosuchého poldru za KD za účelem zlepšit protipovodňovou ochranu údolí Lubenského potoka. V roce 2008 byla z důvodu nedostačujících kapacitních důvodů rozšířena

mateřská škola přestavbou prostor po bývalé klubovně a skladu CO. V roce 2010 se nám podařilo po dlouhých přípravách a obstarávání podkladů vydat knihu o historii Horního Újezdu. V průběhu let 2004 - 2008 probíhalo také nelehké řízení obce s majiteli o výkup pozemků pro připravovanou výstavbu sportovního areálu a šaten pro TJ Horní Újezd. Po jejich získání bylo přistoupeno v r. 2008 k vypracování projektu a podání žádosti na výstavbu. K realizaci stavby došlo v roce 2011. Pořízení všech těchto jmenovaných akcí bylo limitováno financemi, které nedovolovaly více uspokojit další potřeby občanů. Z těchto důvodů se nepodařilo např. vykoupit potřebné pozemky na výstavbu rodinných domů, záchranných poldrů na povodňové vody na Podlubníčku a v Cikově, zřídit obecní technické služby se zázemím a potřebným vybavením, vyměnit zastaralé vodovodní potrubí, rozšířit a opravit mosty, opravit všechny místní komunikace, provést rekonstrukci vnitřních prostor KD tak, aby byla jeho využitelnost přístupná i pro soukromé drobnější akce občanů a činnost místních spolků.

Pro další rozvoj obce je potřeba si vzít za vzor nadšení a obětavost prvních zastupitelů i aktivity dalších občanů po osamostatnění obce v r. 1990. Dnešní nezáměr občanů, odrážející se nejenom v neúčasti na veřejném životě, ale i ochotou kandidovat a vložit své schopnosti do samosprávy obce je alarmující a pro mne i jakýmsi osobním zklamáním.

František Mokrejš

Kulturní dům před provedením nástavby.

Členové volební komise zleva: V. Střasák, L. Kučera, A. Jílek, Fr. Pohorský, Zd. Bednář, L. Kladivová, Jar. Kysilka, Fr. Rosypal a I. Krejsa.

Než zavzpomínám čtvrt století zpátky na zřízení Obecního úřadu v Horním Újezdu, tak se vrátím o pár let ještě zpět. Obecní úřad, později národní výbor, zde byl, jak se říká, odjakživa. Až do roku 1976, kdy bez jakéhokoliv jednání souhlasu nebo referenda s občany Horního Újezdu se „díky“ pár jedincům poplatných tehdejší době z obce Horní Újezd stala součástí střediskové obce Dolní Újezd a z občanů Horního Újezdu se stali občané Dolního Újezdu. V Horním Újezdu se formou sestavení všech vedoucích zájmových klubů zřídil občanský výbor obce a v podstatě bez jakýchkoliv pravomocí.

Musím přiznat, že jsem se nikdy nesmířil s tou skutečností, že nedlouho před revolucí Svaz socialistické mládeže pod kohosi vedením spálil údajně se souhlasem jednoho člověka, který se domníval, že může o všem rozhodovat. Jednalo se o několik plných skříní historických perfektně rozpracovaných dokumentů naší obce archivovaných od pradávna, neboť socialisté potřebovali volné prostory pro klubovnu. Toto odsoudil při dopisování kroniky i místní knihovník František Rosypal, který mimo jiné říkal, že se nám nezdá, o jaké hodnoty obec přišla.

Po 17. listopadu 1989 vzhledem k mému zaměstnání nebyl snad jediný den, kdy bych nejel do Prahy, někdy i dvakrát za den. Všichni zaměstnanci podniku, kde jsem pracoval, tu atmosféru chtěli zažít na vlastní oči. Nemluvě o zahraničních návštěvách podniku. Toto jsem zaznamenal na několika fotografiích včetně Josefa Konička, známých politiků před i po revoluci. V samotném revolučním období jsem navštívil veřejná setkání v Litomyšli, Dolním Újezdu, Poličce a ve Svitavách s Ladislavem Chadimem a později s Františkem Mokřejšem. Zde se často jednalo o možnosti osamostatnění obcí. S tímto úmyslem jsem začal obcházet občany, zda mají stejný názor. Musím se přiznat, že jsem navštívil také několik občanů z Desné, zda by nebylo vhodné zřídit společný obecní úřad dvou obcí. Po krátké době jsem si ovšem uvědomil, jak jsem byl naivní. Po několika schůzích občanského výboru jsme se rozhodli uspořádat písemné referendum občanů nad 18 let věku, zda obecní úřad ANO či NE. Na schůzi pořádané 18. září 1990 ve Svitavách jsme byli seznámeni se způsobem voleb do obecních zastupitelstev a přípravy kandidátek. Problém u nás byl v tom, že naše obec měla jen jednu politickou stranu, a to ČSL. KSČ byla organizována v Dolním Újezdu, tudíž, za koho budou ostatní občané kandidovat a kdo je navrhne? Další veřejná schůze již se jmenným mandátem 95 procent pro zřízení obecního úřadu rozhodla, že návrh kandidátů bude obdobným způsobem, a to anonymním, kde každý občan nad 18 let věku napíše 13 jmen na připravený formulář, pro který přijde dvojice s volební urnou. Z těchto navržených bude 26 s nejvyšším počtem hlasů na dvou kandidátkách. Třináct za ČSL a třináct za Občanské fórum.

Na veřejné schůzi před volbami začal tak trochu i boj o voliče. Jeden nabízel za zvolení, že do dvou měsíců potoče ze všech kohoutků kojenecká voda. Druhý že ukončí vytápění budov tuhými palivy a bude se topit elektřinou, po čase propan butanem... Po volbách 24. listopadu 1990 obecní zastupitelstvo čítalo 13 členů a přišly volby do jednotlivých funkcí obce. Následoval strastiplný začátek celého obecního zastupitelstva, neboť nikdo z nás s takovou prací neměl žádné zkušenosti. Nebyly prostory, vybavení, se kterým nám částečně vypomohlo podnikové ředitelství Vertexu. Od nich jsme získali kalkulačku, kopírku u psací stroj. Mzda starosty byla 800 korun, zástupce 500 korun, administrativní pracovnice 790 korun. Účast a zájem občanů o dění v obci byl opravdu velký, jak před volbami, tak i po nich celé čtyři roky. O veřejných schůzích většinou nebylo v pohostinství kam sednout a někdy i několik lidí stálo. Ale jednání nemělo vždy hladký průběh, byli jsme ledaskam posíláni a měli jsme se jít s obecním úřadem vys... Neboť na toto nemáte a budete rádi, že se toho zpětně ujme Dolní Újezd. Toto jsem si „vychutnával“ po celé volební období, těch anonymních telefonátů do zaměstnání, rozbité čelní sklo u úplně nového půjčeného zahraničního vozu a po čase propíchané gumy u auta u obecního úřadu. Toto členové tehdejšího obecního zastupitelstva dobře vědí. Měl jsem bohužel tu smůlu, že mi vyhořel dům, takže jsem se musel určitou dobu věnovat jeho opravě.

Schválení přístavby kapličky byl u některých jedinců nestravitelný problém. Podařilo se nám vydat první barevný pohled Horního Újezdu. Snad největší radost z konečné svobodných voleb měl Josef Koniček, kdy poprvé po cca 40 letech přišel ke svobodným volbám a u něho nezvykle nastrojený jako elegant. Všichni kandidáti obecního zastupitelstva museli projít dle nařízení Sboru národní bezpečnosti ze dne 16. listopadu 1990 lustrací. Voleb se účastnilo 96,3 procenta voličů. Nespočetněkrát jsme byli nařknuti ze zfalšovaných voleb, ale skutečný zápal členů i nečlenů zastupitelstva s pocitem dobré věci pro obec byl až neuvěřitelný. Velice pracné budování prostoru pro kancelář obecního úřadu, chození na brigády do zanedbaného obecního lesa, dobudování opěrné zdi na Krásňovsi, zbudování opěrné zdi u kulturního domu, pracné zjišťování a mapování obecních pozemků, dopisování kroniky z 50. let, na což se tak nějak opomnělo. Byla provedena celková úprava okolí sochy u Panny Marie v Cikově včetně opěrné zdi a chodníčku a samotného rybníčku, na kterém se částečně finančně podílel podnik Správy a údržby silnic. Obecní vyhláškou byli zpoplatněni občané, kteří užívali obecní pozemky včetně ukládání dřeva, stavebního materiálu nebo hnoje. Toto se však nevztahovalo z jistého důvodu na občany Cikova. Bylo velice složité ze dne na den ukončit ukládání domovního odpadu na skládky, a to v každé osadě. Tehdy se železo

nesbíralo a popelnice v naší obci ještě neexistovaly. Vzpomínám si, jak jsem v pátek na veřejné schůzi oznámil, že tzv. smeták na Krásňovsi je zahrnut, srovnán a uhrabán. V sobotu přesně v poledne jede jistá paní s vnukem s dvoukoláčkem a doprostřed vyčištěné plochy vysypali televizi, boty, výkresy, plechovky a další bordel i se školními sešity (mám na fotografii).

Po výzvách Čs. rozhlasu a v kostelech k obcím o zajištění měsíčního pobytu dětí z okolí zamořeného Černobylu jsme se k výzvě připojili a po třetím jednání 19. srpna 1991 v Katolické charitě v Praze s MUDr. Svatošovou jsem sepsal záruky o zajištění pobytu dětí, které se týkaly jejich zdravotního zabezpečení, stravování, kulturního vyžití a prostoru pro vyučování a příjezdu u odvozu do České Třebové. Přes několikanásobné žádání rodin v naší obci o ubytování dětí veřejným rozhlasem nebyl dostatečný zájem, tak jsme se dohodli s obcí Poříčí, kde se o zbývající děti postarali s tím, že na vyučování budou dojíždět do krásenské školy. Vyvažování v naší mateřské škole nám nebylo umožněno, tak jsme vařili pro děti na chodbě školy na vypůjčených plynových vařičích a nádobí. O vaření a úklid se ochotně postaraly paní Vopařilová, Bulvová, Klusoňová, Mrázová, Pohorská, Mokřejšová Ludmila a paní Hápová.

V naší obci bylo ubytováno 23 dětí, a to v rodinách u Boštíků č. 13, Boštíků č. 51, Hápů č. 119, u Kubešů č. 53, Chadimů č. 77, Flídrů č. 79, Rosypalů č. 105, Škefíků č. 169, Šteflů, Vomočilů č. 121 a u Vostřelů č. 59. Děti zde byly od 1. října do 31. října 1991. Dopisu od dětí a jejich rodičů se dočkal málokdo.

Tyto zdaleka ne všechny vzpomínky zveřejňuji jen proto, že začátky nebyly úplně snadné a jednoduché, jak je mi často naznačováno. Výběrové řízení a počátek stavebních prací na nadstavbě kulturního domu, taktéž nově vybudována čerpací stanice na vodu na Víscé byl nejen velký problém. Bylo by toho zkrátka více, musím ale říci, že si za těmito vzpomínkami stojím a věřím, že nikoho po tolika letech nepohorším. Je nás hodně, kdo jsme byli požádáni o příspěvek do zpravodaje, je možné, že se v lecčems budu opakovat nebo rozcházet, s tím ač nerad, počítám. Dále musím podotknout, že jsem byl a jsem dosud přesvědčen, že rozhodnutí občanů zřídit Obecní úřad v Horním Újezdu bylo správné.

Josef Flídr

Pan Josef Koniček u voleb

Děti z Černobylu s učitelkami a p. Josefem Flídrem.

ODPOVĚDI NA ANKETNÍ OTÁZKY

Volby do zastupitelstva obce se uskutečnily 24. listopadu 1990. Všem tehdejšími kandidáty jsme položili těchto pět otázek a níže uvádíme jejich odpovědi.

- 1. V čem vidíte největší přínos osamostatnění naší obce v roce 1991?**
- 2. Myslíte si, že pokud bychom zůstali součástí Dolního Újezdu, měli bychom oproti dnešku v něčem výhodu?**
- 3. Co se dle Vašeho názoru v rámci obce nejvíce podařilo od roku 1991?**
- 4. Co se naopak nepodařilo?**
- 5. Co důležitého je potřeba dle Vašeho pohledu v rámci obce do budoucna změnit, zlepšit?**

Baťová Hana

1. Máme své zastupitelstvo, kterému věříme ve správnosti rozhodování (i do budoucna).
2. Neumím posoudit.
3. V poslední době chci vyzdvihnout sportovní areál, dále plynofikaci, opravu mateřské školy, vodní nádrž za KD, udržení obchodu u KD, oprava křížů.
4. Lituji opuštěnou školu a přimlouvám se za opravu cest.
5. Viz bod č. 4.

Bošík Jan

1. Rozhodování sami o sobě a ve financování.
2. Neměli bychom výhodu.
3. Oprava a přístavba kaple na Krásňovsi. Výstavba obecního úřadu. Výstavba kabin u fotbalového hřiště, svoz popelnic.
4. Investice (stálé) do mateřské školy. Nedošlo k zamezení volného pohybu veškeré drůbeže, psů po komunikacích a po soukromých pozemcích, kde neustále způsobují škody.
5. Zlepšit, aby na volební kandidátce nebylo jen tolik kandidátů, kolik je členů zastupitelstva. Oprava mostku u Havlíkových na Podlubníčku.

Háp Václav

1. Aby to moudré rozhodnutí převážně většiny obyvatel obce, protože tím začala nová éra Horního Újezda. V té době zde existovala příkladná spolupráce starosty, místostarosty a předsedů komisí. Největším přínosem je možnost samostatně rozhodovat o záležitostech obce.
2. Neměli bychom žádnou výhodu – před listopadem 89 jsem byl členem stavební komise Dolní Újezd a tam se projednávaly převážně záležitosti spojené s Dolním Újezdem.
3. Mezi nejzdařilejší věci patří podle mého názoru nadstavba nad kulturním domem a nový obecní úřad, restaurování památek a přístavba kaple.
4. Nepodařila se plynofikace pomocí nádrží na tekutý plyn.

Chadimová Alena

1. Za vše, co jsme udělali dobře či špatně si můžeme sami.
2. Možná ano, možná ne. Máme svobodu, to je důležité. Takové otázky jsou zbytečné.
3. Podařilo se celkově upravit a uklidit obec. Máme částečně opravený KD, nové dětské hřiště u KD, nové kabiny, novou silnici apod.
4. Nepodařilo se zachovat krásný pískovcový most přes Lubenský potok z r. 1926 – ŠKODA!
5. Opravit silnici přes Krásňoves, vyměnit čekárny u Černého mlýna a na Krásňovsi. Zlepšit bezpečnost pro chodce na silnicích (chodníky nebo stezky pro chodce). Pořádat divadla, koncerty, společně s Desnou pořádat výlety, zájezdy do divadel, na koncerty, návštěvy bazénu v Lito-myšli, akce pro důchodce Vytvořit vhodné parcely na stavbu rodinných domů. Do obecních novin zařazovat více fotek, seznamovat s přírodními i kulturními zajímavostmi, se zajímavými lidmi HÚ (někdo fotí, někdo maluje, někdo píše kroniky, někdo renovuje stará auta, někdo má sbírku po dědečkovi ...), atd.

Jílek Antonín

1. Přínos vidím ve vlastním zastupitelstvu – místní lidé, kteří znají problémy v obci a řeší je věcně dle aktuální situace. Peníze z vlastního rozpočtu se účelově rozdělují na potřebné věci.
2. Nemyslím, že bychom měli výhodu, spíše nevýhody. Myslím, že by peníze zůstávaly spíše v Dolním Újezdu.
3. Podařila se oprava obecního úřadu, opravy místních komunikací, zřízení hřišť pro děti, funguje místní obchod, pohostinství i mateřská škola. Je opravena kaple, hasičská zbrojnice, paměťihodnosti (kříže, socha P. Marie v Cikově ...), noviny.
4. Nepodařilo se: STAVEBNÍ PARCELY – bohužel – mladí lidé nám odcházejí, už předchozí tři zastupitelstva to měla ve svém předvolebním plánu = ZÁSADNÍ PROBLÉM.
5. Zlepšit – oprava budovy školy na Krásňovsi, opravy dalších komunikací, které jsou v desolátním stavu, stavební parcely!!! výsadba okrasných koutků v obci v dalších částech obce (zatím pouze u KD), obecní noviny v barevném provedení, lepší využití budovy obecního úřadu – kadeřnictví, masáže (třeba jen 1x týdně).

Kladiva Jaroslav

1. Osobně osamostatnění obce nevidím tak, že bylo dříve vše špatné. Myslím si, že bychom nikdy neudělali obchvat z Dolního Újezda přes Horní Újezd a parkoviště u kulturního domu. Toto jsme prosadili s ing. Žákem a Vlastou Stráteským, když jsme byli v občanském výboru.
2. No to je otázka, třeba v něčem ano a v něčem ne, ale buďme rádi, že to tak dopadlo a můžeme se podívat našim předkům do očí. Děkujeme jim za to.
3. Postavila se radnice, kde bychom dotaci jinak nedostali, kdybychom se neosamostatnili, při čemž se upravit kulturní dům a pohostinství. Třikrát se opravovala kaplička, při tom se opravila hasičská zbrojnice a školka. Rozšířila se cesta Podboří v Padělku a provedlo se zatrubnění regulace u Vopařilových a též se opravil most u Klejchových a jiné další práce.
4. Nepodařilo se nám zachránit školu a jiné práce co obci dlužíme. Nezdařili se dvakrát volby, kde bylo zbytečné dohadování a pomlouvání jeden druhého a máme došlo ke zrušení voleb. Jsme malá obec a je potřeba jeden druhého podporovat.
5. Upravit školu na byty a v hasičské zbrojnici zbudovat sociální zařízení. Mladým možnost bydlení, aby se mohla obec dále rozvíjet.

Mach Pavel

1. Občané Horního Újezdu mohou rozhodovat o dění v naší obci bez dik-tátu někoho cizího.
2. Těžko odhadnout situaci jaká by byla, ale zřejmě bychom byli zase na chvostu a čekali co na nás zbudě.
3. Mimo mnoha drobných akcí, hlavně úprava kulturního domu a výstavba obecního úřadu, plynofikace obce a nové kabiny pro fotbalisty.
4. Zajistit rozvoj obce.
5. Udržet mladé lidi v obci zajištěním pozemků pro výstavbu rodinných domů

Pohorský Jiří

1. Samostatnost rozhodování o věcech v naší obci. Znamená to, ale větší pracovní nasazení zastupitelstva, hlavně starosty a v nemalé míře nastavovat nové předpisy a zákony.
5. Přesně určovat rozsah prací firm na našem katastru, aby bezhlavě neničily majetek obce. Sliby firem dání věcí do původního stavu bývá v častých případech nevratné. Stačilo by více chuti uplatnit novější technologie.

Po roce 1991 na účtu obce nebyly žádné peníze, proto zastupitelstvo nadě-lalo v obecním lese palivové dřevo pro vytápění hospody, obchodu, bytů a obecního úřadu. Pan B. Novák motorová pila, pan J. Flidr traktor s vle-kem a to vše v soukromé režii. Vzpomínám si také na hledání obecních pozemků na katastru Horního Újezdu podle čísel parcel, mnohokrát do pozdních hodin, ve školní sborovně a ráno do práce.

Severa Václav

1. Největším přínosem asi bude pocit občanů, že někam patří a mohou být hrdí na to, že jsou to oni kdo samostatně rozhodují o budoucnosti svoji, svého nejbližšího okolí a celé své vesnice což by bez osamostatnění nebylo z pohledu řadového občana patrné.
2. Jisté výhody by se určitě našly, ale pozitiva osamostatnění jednoznačně převažují.
3. Úspěchů je za dvacet pět let mnoho. Mezi největší určitě patří vybudování nového obecního úřadu. Dále jedna z největších investic – výstavba nových fotbalových kabin. Udržení výuky v mateřské škole. Výbudování rybníku za KD je jistě významným počinem pro životní prostředí, ale zároveň zatraktivnilo celou lokalitu. Podařilo se opravit mnoho památek, zlepšit infrastrukturu a zviditelnit naší obec v okolí.
4. Největší neúspěch vidím v neustálém poklesu počtu obyvatel. Tento problém se táhne jako červená nit všemi programy a plány zastupitel-ství v jejich pětadvacetileté historii. Problém bude dle mého názoru v téměř nemožnosti zajistit nové lokality pro rodinnou výstavbu.
5. Hlavním bodem do budoucna by mělo být vyřešení bodu č. 4.

Šinkorová Hana

1. Myslím si, že byl tenkrát nesmysl slučovat obce do střediskových obcí, protože naše obec si vedla dobře. Největším problémem tenkrát bylo zavření školy, my rodiče děti jsme o prázdninách nevěděli kam půjdou děti od září do školy. I proto jsem před 25 lety uvítala, že se naše obec osamostatnila.
2. Myslím si, že je dobré, že jsme samostatná obec, výhody bychom asi neměli větší kdybychom zůstali součástí Dol. Újezdu. Tady hlavně záleží na vedení obce a na zastupitelích a já jsem přesvědčená, že každý dělá co je v jeho silách.
3. V obci se toho od roku 1991 změnilo moc. Opravil se kulturní dům, je zde fungující obchod, opravila se nádherně silnice, vystavěly se ná-dherně kabiny u fotbalového hřiště. Moc mě těší, že obec podporuje děti, mládež i dospělé ve sportu. V obci vznikla dětská hřiště, vysazuje se zeleň. Za to Vám velký dík.

4. Jak už jsem zmínila, nejmíc mě mrzelo, že i přes všechnu snahu se nepodařilo znovu otevřít školu. Je pravda, že děti ubylo, ale našli se i rodiče, kteří o to nestáli. Argumentovali, že dítě v Cikově sedne do autobusu a nemusí jít na Krásňoves pěšky.
5. Nyní je vesnice rozkopaná kvůli elektrickému proudu. Až se toto dodělá, bude vesnice opět pěkná.

Tobek Josef st.

1. Největší přínos v osamostatnění obce vidím v tom, že jsme si mohli vybrat a zvolit nejschopnější členové obecního zastupitelstva, což bylo zárukou dobrého rozvoje obce.
2. Kdybychom zůstali součástí D. Újezda, tak bychom byli na okraji zájmu rozvoje obce.
3. Těžko říct co se nejmíc podařilo. Všechny akce jak stavební, tak kulturní byly vždy dobře připraveny. Bez připomínek.
4. Nedokážu posoudit.
5. Měnit a zlepšovat bude stále třeba, jak to bude život v obci vyžadovat. K tomu přeji mnoho zdaru.
Omlouvám se, že jsem nemohl přispět žádným podnětným návrhem k rozvoji obce, neboť pro pokročilý věk nemám dostatečný přehled o dění v obci.

Vejrych Jiří

1. Největší přínos vidím v tom, že si o svých věcech můžeme rozhodovat sami.
2. Neměli bychom výhodu vůbec v ničem.
3. Plynofikace, přestavba kulturního domu.
5. Více financí na opravy místních komunikací.

Vomočil Josef

1. Stále platí pořekadlo „bližší košile než kabát“. Je dobrá samostatnost, vždy by se méně prostředků dostávalo na malé satelity jedné velké obce. V tom je myslím vyjádřena i otázka č. 2.
3. Dobré řešení nástavby na KD, tím se velice zlepšilo fungování KD a obecního úřadu. Neumím si představit jak by obecní úřad fungoval dnes v těch malých třech místnostech jako dříve. Zabezpečení svozu domácího odpadu a možnost jeho třídění. Úklid obce, dobré že jsou kontejnery a sekání po obci. Výstavba budovy a okolí pro potřeby sportovců. Udržení prodejny potravin.
4. Dořešit co s budovou bývalé školy.
5. Hledat možnosti nové výstavby rodinných domků, v obci chybí mladé rodiny. Nebudou děti do školky, je vybavená – zanikne. Podporovat prodejnu (nákup věcí pro různé akce kulturní komise, zásobovat kuchyni školky). Udržovat místní komunikace po obci.
Hodně zdraví a hodně elánu celému obecnímu úřadu a všem zájmovým organizacím a spolkům. K tomu patří i ta kapička štěstí.

Naši první účetní byla paní Motyčková.

V roce 1990 jsem při mateřské dovolené začala pracovat na znovu obnoveném obecním úřadě. Setrvala jsem zde do roku 1993. Práce to pro mne byla úplně nová, ochotně mi při ní radili na Obecním úřadě v Dolním Újezdě. Se starostou Františkem Mokejšem i místostarostou Josefem Flídrem se mi pracovalo dobře a ráda na to vzpomínám.

Alena Motyčková

Vopařil František

1. Největší přínos vidím v rozhodování o obci.
2. Neměli bychom žádné výhody.
3. Podařila se přístavba části kaple, opravy v mateřské škole, oprava kulturního domu, plynofikace obce, nové kabiny u hřiště.
5. Do budoucna zprovoznit novou školu k nějakým účelům, aby nechátrala.

Vostřel Jan

5. V zimním období zlepšit údržbu komunikací. Charita mi vozí obědy a mají problémy se někdy dostat k domu.

Žďára Ladislav

1. Myslím si, že jsou větší možnosti ve správě obce, lepší znalost o potřebách v částech obce.
2. Nic mě tak nenapadá v čem by mohla být výhoda.
3. Je toho více, např. údržba budov, kapličky, křížů, cest, zeleně, výstavba kabin, oprava kulturního domu.
4. Nepodařilo se moc zlepšit zabezpečení nových stavebních parcel pro výstavbu rodinných domů

1. Můžeme o sobě jako obec rozhodovat sami, hospodaříme s vlastním rozpočtem a neseme sami zodpovědnost za veškerá rozhodnutí, dobrá či špatná.
2. Rozhodně si nemyslím, že by to bylo dobré, byli bychom tzv. „na chvostu“.
3. Přestavba a modernizace kulturního domu, rekonstrukce MŠ, i když si myslím, že byla chyba nechávat školku v této staré budově, protože její rekonstrukce byla velmi nákladná a pořád to bude staré!
4. Nezdářilo se zamýšlené hřiště na Spálenišku, zkazil se tím kus pěkného místa, některé komunikace v určitých částech obce jsou v zoufalém, neudržitelném stavu.
5. Péče o obecní zeleň, hospodaření v lese. Je také třeba řešit nakládání s domovními splašky.

1. Přínos je v tom, že byly sloučeny čtyři obce ale většina peněz šla do Dolního Újezda. Zastupitele z okolních vesnic nezajímaly problémy naší obce.
2. Pravděpodobně ne.
3. Vybudovalo se důstojné sídlo obecního úřadu, provedla se plynofikace, zlepšila se činnost kulturní a sportovní.
4. Nic podstatného mě nenapadá.
5. Zapojit více občanů do dění v obci, aby v příštích volbách nebyla jen jedna kandidátka co připomínalo minulost.

VÝSTAVBA OPĚRNÉ ZDI NA KRÁŠŇOVSI V ROCE 1989

L. Chadima, Jos. Flidr, B. Novák, J. Pohorský s dcerou Míšou, D. Pohorský a Jan Hurych se synem Kamilem.

Dokončená opěrná zeď.

PŘÍSTAVBA KAPLE NALEZENÍ SV. KŘÍŽE 1993 – 1994

Kaple na Krášňovsi v původní podobě.

Průběh realizace přístavby kaple.

Kaple po dokončení přístavby.

*Posvěcení přístavěných nových částí kaple – sobota
24. 9. 1994, mši svatou obětoval Otec biskup Mons.
ThLic. Karel Otčenášek.*

*Na mši byl přítomen Otec kanovník
Josef Čihák*

Slavnostní mše se zúčastnilo cca 450 osob.

OPĚRNÁ ZEĎ U KULTURNÍHO DOMU – 1992

Ulička na Krásňoves před realizací opěrné zdi.

Zhotovená zeď.

OPĚRNÁ ZEĎ U PANNY MARIE 1993

Fialový pramen u P. Marie před opravou.

Dokončená opěrná zeď.

NÁSTAVBA KULTURNÍHO DOMU REALIZACE 1998 – 1999

Zastřešení nástavby.

Provedení fasády.

VÝSTAVBA U BÝVALÉHO ČERNÉHO MLÝNA – 2003

Kácení stromů pro výstavbu rodinných domů.

Výstavba - Prokopovi 2x.

Současná zástavba i s Kučerovými.

PLYNOFIKACE OBCE V ROCE 2004

Pokládka středotlakového potrubí na Vísece.

Středotlak na Krásňovsi.

VODNÍ NÁDRŽ 2006

Vytyčení tělesa hráze.

Hutnění hráze.

Současný stav po rozšíření - 2015.

OPRAVA KAPLE A SOCHY P. MARIE 2011 – 2012

Vysvěcení při jezerní mši.

Původní podoba šaten.

Průběh výstavby.

Společná fotografie s ALL STARS při svátku fotbalu v sobotu 22. 6. 2014.

NOVÉ AUTOBUSOVÉ ZASTÁVKY NA VÍSCE – 2008,
U KULTURNÍHO DOMU A V CIKOVĚ – 2015

ROZPOČTY OBCE V MINULÝCH LETECH.

Rok	Příjmy	výdaje	přebytek, schodek
1995	1 084 200,-	1 084 200,-	0
1996	1 799 000,-	1 799 000,-	0
1997	1 770 400,-	1 770 400,-	0
1998	2 663 750,-	2 663 750,-	0
1999	2 424 900,-	2 424 900,-	0
2000	2 062 890,-	2 062 890,-	0
2005	4 253 400,-	4 635 700,-	- 382 300,-
2010	4 135 100,-	4 351 200,-	- 216 100,-
2015	5 175 600,-	5 095 500,-	+ 80 100,-

POHYB OBYVATELSTVA.

Rok	narození	úmrtí	přihlášení	odhlášení	31. 12.
1991	3	5	4	12	428
1992	8	6	11	1	440
1993	7	3	4	3	445
1994	8	4	5	12	442
1995	9	4	8	4	451
1996	5	5	2	10	443
1997	2	7	7	7	438
1998	7	4	12	7	446
1999	5	5	4	7	443
2000	5	8	13	14	439
2001-5	24	14	29	40	438
2006-10	33	21	31	40	441
2011-15	23	25	29	47	421
Celkem	139	111	159	204	

Užití křestních jmen narozených dětí více než jednou – Adéla, Andrea, Anna, Barbora, Daniel, Dominik, Eliška, Eva, František, Jakub, Jan, Jaroslav, Jiří, Kamila, Kateřina, Karel, Klára, Lukáš, Marek, Martin, Michaela, Miroslav, Monika, Nela, Ondřej, Patrik, Petr, Radek, Šimon, Tomáš, Tereza, Václav, Veronika, Vojtěch, Vlastimil

Foto na titulní straně: Padělek, sasanky u Desinky, Koziny, remízek za Podlubníčkem
Fotografie v tomto čísle: J. Barcal, M. Prokopová, J. Flidr, Fr. Mokrejš, Ing. R. Boštík, V. Severa, TJ Horní Újezd

Hornoujezdský zpravodaj, noviny obce Horní Újezd u Litomyšle, periodický tisk územního samosprávného celku.
Vychází 4x ročně, náklad 200 výtisků. Vydává Obecní úřad Horní Újezd, 570 01 Litomyšl, IČ 00579521, tel. 461 631 166, starosta@horniujezd.cz, www.horniujezd.cz.
Redakční rada: Prokopová M. (vedoucí), Ing. Boštík R., Boštíková K., Krásná L., Severová P. Evidováno ministerstvem kultury ČR pod číslem MK ČRE 12058. Neprošlo redakční jazykovou úpravou. Uzávěrka příštího čísla 6. 6. 2016. Grafická úprava a tisk Tiskárna Osík, Petr Dvořák, tel. 461 618 111.